

1938

VĚRNÍ ZŮSTANEME

JAN DRNEK

NOVÉ VYDÁNÍ LEGENDÁRNÍ KNIHY ŽÁBY V MLÍKU, DÍL 1.

1938 Věrní zůstaneme

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.cpress.cz

www.albatrosmedia.cz

Jan Drnek

1938 Věrní zůstaneme – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

1938 VĚRNÍ ZŮSTANEME

Přepracované vydání legendární knihy Žáby v mlíku

Díl 1.

Jan DRNEK

 PRESS

**Brno
2016**

Obsah

PROLOG	9
Předmluva	15
PŘEDEHRA	19
1920 – Paříž	21
Léto 1932 – Hnědý dům, Mnichov	22
12.–15. listopad 1935 – Jince, dělostřelecká střelnice Jordán	24
5. únor 1936 – Praha	28
7. březen 1936 – Paříž	29
8. březen 1936 – Paříž	31
4. duben 1937 – Kraslice, severní Čechy	36
9. květen 1937 – Praha	40
20. květen 1937 – Amsterdam	45
31. srpen 1937 – Praha	48
Září 1937 – Praha	50
5. listopad 1937 – Berlín	52
21. únor 1938 – Paříž	55
11. březen 1938 – Berlín	56
15. březen 1938 – budova Hlavního velitelství, Praha-Dejvice	59
16. březen 1938 – Moskva	63
18. březen 1938 – Brno	65
28. duben 1938 – Londýn – Praha	67
12. květen 1938 – Vejprty	70
Květen 1938 – Hitlerův boj	72
20. květen 1938 – Pražský hrad	76
20. květen 1938 – Berghof	81
21. květen 1938 – Československo	82

22. červenec 1938 – Hlavní velitelství Čs. armády, Praha-Dejvice	85
18. srpen 1938 – Londýn	89
20. srpen – Berlín	93
20. 8. 1938 – kdesi na Šumavě	98
Srpen – září 1938 – výhledy a předpoklady	102

ZÁŘÍ**1 4 1**

3. září 1938 – štáb zvláštního cvičení Ješín	142
3. září 1938 – Berghof	146
4. září 1938 – Pražský hrad	147
7. září 1938 – Moravská Ostrava	149
7. září 1938 – Londýn, československé velvyslanectví	151
9. září 1938 – Norimberk	153
10. září 1938 – Norimberk	157
12. září 1938 – Ženeva	159
12. září 1938 – Louny, četnická stanice	161
12. září 1938 – Paříž	165
12. září – Praha – Sudety	171
14. září – Praha	175
14. září – Berlín	178
14. září – Berghof	181
15. září – Berghof	183
16. září – mezihra	185
18. září – Pražský hrad – Londýn	186
19. září – Pražský hrad	190
19. září – Moskva – lidový komisariát zahraničních věcí	194
19. září – Bayreuth – Sudety	201
19.–20. září – úřad vlády, Praha	204
20. září – Pražský hrad	207
21. září – Pražský hrad – přijetí ultimáta	209
21. září – Praha na prahu revoluce	218
22. září 1938 – Praha – Výbor na obranu republiky	229
22. září 1938 – české pohraničí	234
22. září 1938 – Praha	236
22. září odpoledne – Godesberg	242
22. září večer – Praha	245
23. září 1938 – Ženeva	248
23. září 1938 – české pohraničí	250

23. září 1938 – Godesberg (Hitler chce víc)	252
23. září 1938 – Praha (mobilizace)	255
23. září 1938 – Plzeň, Skvrňany	261
23. září 1938 – Godesberg	264
24. září 1938 – Londýn	267
24. září 1938 – Paříž	271
24. září 1938 – české pohraničí	272
24. září 1938 – Praha	273
24. září 1938 – Brno	274
24. září 1938 – Vyšší Brod	277
25. září 1938 – Londýn	279
25. září 1938 – Hlavní velitelství Čs. armády v Klánovicích (spiknutí)	281
25. září 1938 – Pražský hrad	293
26. září 1938 – Londýn – Berlín	300
26.–27. září 1938 – Pražský hrad – vila v Zátiší (převrat)	303
27. září 1938 odpoledne – Berlín, Wilhelmstrasse	326
27. září 1938 – Londýn	330
27. září 1938 – Praha	333
27. září 1938 – Pohorelice na Moravě	342
27. září 1938 – Pražský hrad, Vladislavský sál (vláda národní jednoty)	344
27.–28. září 1938, noc – Berlín – Londýn	353
27. září 1938, večer – Vyškov, generální štáb Čs. armády	358
28. září 1938 – Sklené, západní Jeseníky	363
27.–28. září 1938 – Olomouc, štáb 2. armády (Jirásek)	365
28. září 1938 – Řím	370
28. září 1938 – Londýn	371
28. září 1938 – Praha	375
28. září 1938 – Španělsko, levantská fronta	379
28. září 1938 – Vyškov	380
28. září 1938 – Cosel, štáb 2. armády Wehrmachtu	388
28. září 1938 – Berlín, Schlachtensee	396
29. září 1938 – Praha	401
29. září 1938 – jižní Čechy	405
29. září 1938 – československé pohraničí	407
29. září 1938 – Mnichov	409
30. září 1938 – Praha	414
30. září 1938 – Paříž	422

30. září 1938 – Londýn	423
30. září 1938 – Berlín	425
30. září 1938 – Praha – Vyškov	430
30. září 1938 večer – Sagan, Slezsko	437
30. září 1938 – Oxford	441
30. září 1938 – Hitlerův boj	447
30. září 1938 noc (rekapitulace)	451
Poznámky	457

PROLOG

Výtah z rozhovoru Josefa Vaňka, redaktora vědecko-technického časopisu *Paralelní světy*, s Janem Volfem, autorem populární publikace *Tajemství chronoprojekce*, u příležitosti vydání třetího dotisku knihy. Místo: Pražský knižní veletrh, Palác kultury, Velikonoce roku 2018.

Redaktor:

Mohl byste, pane Volfe, prozradit čtenářům, kde a jak vznikl váš zájem o alternativní historii?

Autor:

Vše začalo velice prostě a nevinně. V roce 2012 jsem coby student oboru historických věd Filozofické fakulty Univerzity Karlovy nastoupil praktickou stáž jako výpomocná síla v Historiografickém ústavu profesora Wimerlleho v budově bývalého ministerstva obrany v Dejvicích.

Redaktor:

Promiňte, že vás přerušuji, pane Volfe, ale na tomto místě by bylo vhodné zmínit se krátce o Historiografickém ústavu vůbec. Existence tohoto zařízení zůstává ještě i dnes pro většinu našich čtenářů jakýmsi tajemstvím.

Autor:

Nejedná se o žádné tajemství. Historiografický ústav v Praze se zabývá prostě a jednoduše mapováním a zobrazováním skutečných dějin. Sama myšlenka vznikla již někdy koncem 20. století. Pan profesor Wimerlle ji pouze dovedl k praktickému uskutečnění a získal za to v roce 2010, jak víte, Nobelovu cenu. Celá teorie byla založena na kdysi velmi fantastickém předpokladu, že kdyby se podařilo zmapovat pohyb všech částic hmoty v daném prostoru, například všech částic hmoty (atomů) této planety a její atmosféry, dokázali bychom vypočítat také pohyb všech těchto částic směrem nazpět do minulosti, což by pak v souhrnu poskytovalo kompletní obraz našich skutečných dějin i dějin této planety.

Redaktor:

To ale znamená podchytit a zmapovat pohyb neuvěřitelného množství částic, jejich vzájemné působení, proměny, slučování a rozdělování, jejich dráhy a odrazy...

Autor:

Jistě, taková představa byla příliš velkou fantazií, ale jen do té doby, než nám moderní matematika, kybernetika a computerová technika tuto možnost přiblížily a otevřely vyhlídky. Existuje, samozřejmě, velké množství matematických operací, o jejichž podstatě nemám nejmenší tušení, které však umožňují jakési zkratky, jinak řečeno práci s celými kvanty částic a celými proudy jejich pohybu naráz. Pokud vím, největším problémem, který musel profesor Wimerlle zpočátku vyřešit, bylo zmapování skutečného pohybu celé masy částic hmoty v určitém relativně krátkém časovém úseku, snad pouze několika vteřin. Něco jako základ pro výpočty, takový odrazový můstek. Nevím, jaké prostředky k tomuto záměru profesorův tým použil, ale ve své době se celou záležitostí zabývala armáda, a profesor docílil spolupráce dokonce na úrovni Hlavního štábu NATO. Jednalo se zřejmě o využití principu kvantového počítače. Profesorův tým vytvořil software, který mohl jako svůj hardware využít pouhý atom hmoty a rozšířit se po celé hmotě planety, nebo něco v tom smyslu. Tento program pak podával do sběrného centra informace o pohybu a proměnách každé částice hmoty po nezbytně potřebnou dobu. Jisté je, že profesor dosáhl svého, a armáda mu také poskytla finanční prostředky i počítače s dostatečně velkou kapacitou, aby toto nepředstavitelně velké množství dat mohlo být nejen zaznamenáno, ale aby s ním mohly být prováděny i složité matematické operace. V roce 2004 profesor a jeho tým dosáhli důkazu a vytvořili počítačové obrazy velmi podobné filmu. Představili tehdy světu jako důkaz filmový záznam z nějakých nedávných zákulisních jednání britské tajné služby, který naprosto nemohli získat jinou cestou, neboť taková jednání nemohla být filmována. Vyvolali tím tehdy velký skandál. O celou záležitost se okamžitě začaly zajímat tajné služby a profesor získal téměř neomezený přístup k finančním zdrojům, za cenu přísného utajení. Od té doby se jeho laboratoř rozrostla v rozsáhlý ústav a celý jeho aparát bez ustání mapuje a zaznamenává nové a nové úseky lidské historie.

Redaktor:

Takže se dnes již můžeme dozvědět, jak to bylo doopravdy s ukřižováním Ježíše Krista?

Autor:

Ne, tak daleko profesorův výzkum ještě nedospěl, ačkoliv jednoho dne jistě dospěje. Mapování probíhá od současnosti směrem dozadu, do minulosti. Čím dále se chtějí dostat do minulosti, tím složitější a náročnější matematické operace musí být zvládnuty a provedeny. Jde to jen velmi pomalu. Podle jednoho z posledních publikovaných odborných článků profesora Wimerlleho se mapování dostalo po 13 letech práce někam k třicetileté válce. Mapování je totiž nutno provádět plošně. Nemůžete

si například vybrat pouze postavu prezidenta Kennedyho a postupovat do minulosti jen jeho sledováním až k početí a navázat sledováním jeho matky až k jejímu početí a tak dále. To by vedlo k zásadním chybám. Určitý časový úsek stanovený takzvanou kritickou fází, která má rozměr něco okolo dvou až tří hodin, musí být zmapován u všech sledovaných částic, tedy u souhrnu částic celé planety a její atmosféry, naráz. Celá vypočítaná kritická fáze je následně prověřována a jsou v ní eliminovány chyby. Pak teprve může být postupováno dále.

Redaktor:

Takže jestli to dobře chápu, vezmeme-li si libovolné dvě hodiny času naší historie, které byly již zmapované, dostaneme množství obrazových záběrů dění v každém koutku naší planety včetně Antarktidy, zemského jádra a ložnic prominentů?

Autor:

Ne, takové množství obrazového materiálu zmapovaných dvou hodin historie sice existuje, ale pouze potenciálně, v paměti počítačů. Teprve když přijde historik a vymezí computeru zadání, například aby zobrazil dění v prostorové oblasti v časovém úseku hospody U Kalicha od 20.00 do 22.00 hodin dne 7. srpna 1914, vytvoří počítačový program obrazový záznam, na němž pak uvidíme Josefa Švejka, nebo možná také jen Jaroslava Haška a hospodského Palivce. Celé je to mnohem složitější, ale i já jsem v otázkách počítačů jen laik, takže mé představy o tom, jak systém funguje, jsou pouze amatérské. Do úvahy musíte vzít mnohé další náležitosti a faktory, například místo pozorovatele anebo směr pozorování, což v podstatě znamená cosi jako umístění kamery, ale ne doopravdy, jestli mi rozumíte. Jakmile počítač jednou disponuje ve své databázi informací o celém zmapovaném úseku historie, může stejný děj zobrazit zároveň z mnoha pohledů a míst, jakoby mnoha kamerami, chápete?

Redaktor:

Jistě, ale vraťme se k vaší knize. Jak souvisí váš svět alternativních dějin se světem skutečných, vědecky zmapovaných dějin? A co vás přivedlo právě k alternativní verzi mnichovské krize v září 1938? Proč jste například nepopsal skutečné události té doby?

Autor:

To je jednoduché. Jako stážista ve Wimerllově ústavu jsem se po čase sprátelil s panem docentem Holubem, jemuž jsem měl asistovat. Všechno začalo mojí studentskou seminární prací na téma Poslední den monarchie 1918. Pan docent Holub mi umožnil získat nějaké obrazové záznamy přímo z jednání císaře Karla a některých tehdejších českých politiků z října 1918, kdy se Habsburk ještě pokoušel zachránit monarchii nabídkou federalizace. To mi dodalo odvahy a požádal jsem docenta Holuba o další službu. Jako budoucí historik totiž pracuji zcela soukromě také na vlastní rodové kronice, jakési genealogii Volfů. Při svém minulém pátrání v oblastních archivech jsem získal poměrně dobrý přehled o historii svého rodu nějakých 10 generací nazpět, což je

slušný výsledek, protože my jsme nikdy nebyli žádní šlechtici, jen takový obyčejný venkovský rod, a moc stop jsme tedy po sobě v dějinách nezanechali. U jednoho ze svých předků jsem ale narazil na temná místa. Můj předek jménem Miroslav Volf, který byl bratrancem mého dědečka, složil v místním aeroklubu pilotní zkoušky. V roce 1939 uprchl do Polska a pak do Anglie, kde u 311. československé perutě létal jako navigátor. V létě 1941 zahynul při jakési nevysvětlené a mírně záhadné nehodě při výcviku u Wolwerhamptonu.

Redaktor:

Ano, jistě, tenhle Miroslav Volf se přece vyskytuje jako jedna z ústředních postav vaší knihy.

Autor:

A to je právě ta souvislost. Zkrátka mne zajímalo, jak se to tehdy ve Wolwerhamptonu doopravdy seběhlo. Požádal jsem proto docenta Holuba o nějakou obrazovou sondu do života mého předka. Pan docent Holub mi vyhověl, zadal počítači určitá mnou zvolená data a za několik týdnů mi přinesl disk s obrazovým záznamem, aniž si ho sám prohlédl. Jaké však bylo mé překvapení, když jsem na záznamu z roku 1941, namísto očekávané tragédie, spatřil v záběru spokojeného Miroslava žijícího v Praze a pracujícího pro Avii coby tovární zalétávač prvního československého proudového letounu Avia B-40. Samozřejmě byl šťastně ženatý a vychovával syna.

Redaktor:

Takže záznam z počítače neodpovídal rodové historii?

Autor:

Naprosto neodpovídal, ale nejen rodové historii. Považte, ze záznamu jasně vyplývalo, že v roce 1941 byla Československá republika stále ještě svobodným a suverénním státem s velkou mezinárodní prestiží, v Evropě vládl hluboký mír a ani zmínka o nějakém Adolfu Hitlerovi. Musela v tom být chyba jako hrom. Pochopitelně jsem okamžitě upozornil docenta Holuba, ten následně svolal tým a začalo systematické zkoumání celého historického období. Zjistili neuvěřitelné věci. Na dalších obrazech z té doby našli jako kancléře Německé říše Konráda Adenauera a po nacistech ani památky. Maďarsko bylo dle záznamů členem Malé dohody a generál Husárek asistoval při výstavbě karpatského opevnění v rumunských horách namířeného proti SSSR. Generál Gajda tam figuroval jako náčelník Rady náčelníků štábů vojsk Malé dohody v Aradu a Beneš vyjednával s premiérem značně zmenšeného Polska, generálem Sikorskim. Naprosté zděšení pak historikům způsobil pohled na Pyrenejský poloostrov. V Madridu vládla terorem jakási zbolševizovaná soldateska řízená NKVD a generál Franko si hryzal nehty na poušti v Maroku. Celá historie té doby byla zkrátka podle počítače zcela jinak. A úplně naruby!

Redaktor:

Takže o tom je vaše kniha. Jak si to vysvětlujete? Je vůbec celý tento systém mapování historie spolehlivý?

Autor:

Docent Holub mi všechno vysvětlil později. Systém je poměrně spolehlivý, ale pochopitelně má své mouchy. Nejprve je třeba si připomenout starou holistickou zásadu řeckých filozofů, která praví, že celek je vždycky více než suma jeho částí. Zkrátka a jednoduše, zmapování pohybu všech částic hmoty nestačí k přesnému zachycení obrazu historie jako celku. V dějinách hrají svou roli také nehmotné myšlenky, ideje, rozhodnutí jednotlivců a snad i jevy a vlivy čistě duchovní podstaty. To vše je nezmapovatelné metodou profesora Wimerlleho. Navíc mapování probíhá v určitém prostoru planety a její atmosféry, ale ve skutečném vesmíru se nejedná o žádný uzavřený a izolovaný prostor. Některé částice hmoty již prostor planety opustily, a protože zde v současnosti nejsou, počítač nemohl zmapovat jejich pohyb do minulosti. To právě způsobuje všechny ty mezery a chyby, které ve směru nazpět proti času geometrickou řadou narůstají. Jiné částice hmoty naopak přibývají, a to každým dnem, z okolního prostoru. Máme zde nezanedbatelné množství záření a tak dále. Takové chyby lze ovšem eliminovat. Cestujeme-li po dějinách, máme záchytné orientační body. Prostě víme přesně a nezpochybnitelně, jak se určité události staly, a v těchto bodech tedy můžeme chyby způsobené počítačem najít, vystopovat, napravit a odstranit. Prostě chybějící částice počítači zadáme do programu jako korekce. Celkově potom vzniká dosti věrohodný záznam. Chyby způsobené výměnou hmoty s okolním vesmírem nehrají tak velkou roli v rozsahu pouhých tisíciletí, ty se vědcům pořádně objeví teprve tehdy, až budou zkoumat dinosaury. Přesto ale dokážou někdy způsobit v záznamu pěkný zmatek. Docent Holub vyprávěl, že na jednom ze záznamů zemřel císař František Josef I. následkem atentátu maďarského nacionalisty již roku 1853 a na trůn pak nastoupil jeho bratr Maxmilián, který tím pádem neodjel do Mexika, ale federalizoval říši, získal si přízeň národů a v roce 1866 drtivě porazil Prusáky u Hradce Králové, načež rozdělil německý prostor na Císařství německé a samostatné Prusko, čímž eliminoval německou převahu v Evropě. Když se vědci zaměřili na onen atentát z roku 1853, vystopovali okamžik změny. Představte si, že rozdíl v posunu hmoty mezi předpokladem a skutečností dovedl počítač k několikamilimetrové chybě v dráze vražedného nástroje. Atentátníkův nůž, který se ve skutečnosti svezl po límci císařova pláště, takto přetel krční tepnu. Všechno ostatní vzniklo již matematickým hromaděním omylů vyplývajících z této jediné základní chyby. Několik milimetrů – a změnilo to celé moderní dějiny Evropy.

Já jsem tehdy také odhalil jednu z takových chyb, s nimiž se Wimerllovi asistenti dnes a denně perou. Docent Holub vystopoval onu chybu až k jejímu původu, totiž

k rozhodnutí generála Krejčího, tehdejšího vrchního velitele Československé armády, spojit se s doktorem Rašínem, vůdcem Výboru na obranu republiky, a společně zakázat prezidentu Benešovi mnichovskou kapitulaci. Víme, že ve skutečnosti k žádnému takovému rozhodnutí nedošlo, vojáci se nespojili s politickou opozicí a Mnichov skončil kapitulací. A víte, co bylo samotným základem chyby? Pouhá změna v adrenalinové sekreci generála Krejčího. Počítač na základě chybějící hmoty v tělesné chemii generála chybně vyhodnotil jeho náladu a odhodlání. A rovněž to změnilo celé evropské dějiny!

Redaktor:

Už tomu rozumím! Takže tyhle vaše knihy, ta alternativní historie, to není jen nějaká vaše fantazie...

Autor:

Jistěže ne. Prostě jsem popsal chyby, které vytvořil počítač. Nějak mne to začalo zajímat, a protože všechny tyhle omyly se v Historiografickém ústavu i po jejich opravení dokumentují, požádal jsem docenta Holuba o přístup k této dokumentaci chyb. A vidíte, je to dnes moje zaměstnání¹ a literatura je můj koníček. Víte, pane redaktore, historie, to jsou totiž vždycky především souvislosti.

PŘEDMLUVA

V zamračených pohraničních horách Čech a Moravy, poblíže průsmyků lanovek i moderních dálnic nacházejí turisté nezvyklé množství křížů a pomníků z bílého kamene. Čtou na nich německá a česká jména neznámých mužů padlých ve válce, která se současnému dekadentnímu, bezstarostnému a vykořeněnému světu může zdát nesmírně vzdálená. Značené turistické stezky i široké, pohodlné, udržované silnice dovedou celé výpravy zájemců ke špičkově vybaveným hotelům a parkovištím poblíž ponurých, temných a výhruzně vyhlížejících betonových pevností. Tato předpotopní monstra, obrůstající mechem a nasáklá vlhkostí, jsou dnes prázdná a pustá, až na několik udržovaných muzejních sálů, v nichž zůstalo zakonzervováno původní zařízení. A přece zde ještě před téměř osmi desítkami let žilo, spalo, žertovalo i bojovalo mnoho set a tisíc mužů ve vojenských stejnokrojích, po zrezivělých kolejnicích skrze podzemní tunely rozvážely malé drezíny celé vlaky dělostřeleckých nábojů, proviant i poštu od blízkých a drahých tam kdesi doma ve vnitrozemí. Celá krajina vypadala jinak. Střelecké průseky protínaly husté lesy kužely palebných věží, roznětné hlídky ostražitě ležely poblíž podminovaných mostů a silnic, terén vpředu pročesávala rozvědná družstva. Ve dvou třech liniích se krajem táhly šachovnicově rozmístěné zamaskované kopečky řopíků, pospojované důmyslným systémem zákopů, v nichž se za několika řadami překážek a ostnatých drátů krčily polní jednotky s dalšími kulomety, minomety, protitankovými děly a granáty. Vzadu za další terénní vlnou zakopávali dělostřelci své dalekonosné kanóny, houfnice a děla.

Zelený beton pevností dodnes nese čitelné stopy nepřátelských střel, ve strání se v palebném postavení rozpadá rezivějící polní houfnice a luxusní, leč nevkusné hotely napodobující svou architekturou tvary původních pevností nesou jména jako Hanička, Adam, Hůrka nebo Bouda. Čas dávno smazal vápnem psané nápisy plné odhodlání: Věrní zůstaneme! Neprojdou! Pravda zvítězí! Motivy, přání a touhy, myšlenky a vůle mužů, kteří sem před téměř osmdesáti lety přišli zemřít, jsou nám

dnes vzdáleny stejně jako nepochopitelné vzepětí husitských bratrstev a božích bojovníků před více než půl tisíciletím. Kdo by si ještě dnes, uprostřed přepychu a bohatství samosprávných sudetských žup a euroregionů vzpomněl na taková jména jako Konrád Henlein nebo K. H. Frank? Již přes sedmdesát let žije Evropa v míru. Hranice nejsou dávno tím, čím bývaly kdysi, a německé sousedy vnímáme nanejvýš jako svérázné, rozkřičené turisty nebo výhodné obchodní partnery. Nejsme již Čechy, jakými jsme bývali tehdy, a snad je tomu i dobře. Jsme Bohemané, příslušníci několika národů Bohemie. Muži, kteří zde bojovali, se však cítili ve svém češtví docela jinak: Němce vnímali jako smrtelného nepřítele a představa evropského sjednocení jim připadala jako nesmyslný sen. V srdcích měli svou vlast, Československou republiku. Jak vzdálená je nám dnes myšlenka umírat za nějaký kus země, za pomyslnou hraniční čáru a pár oprýskaných patníků se státním znakem, za ideu, za národ... Jak vzdálená je nám vůbec myšlenka umírat. Žijeme v bezpečné, dobře zásobené zemi, smíme hlasitě a veřejně vyjádřit jakýkoliv názor, studujeme, pracujeme a nikdo na tisíce kilometrů daleko od nás netrpí hladem či nedostatkem. Máme prostorné a světlé domy a byty, na nohy nás zvedne nanejvýše tak myšlenka na nějakou ještě nevyzkoušenou adrenalinovou zábavu či nákup neobvyklého zboží. Užíváme silná a pohodlná auta, volně cestujeme téměř po celém světě a většina z nás se již ani nestará o to, kdo je právě prezidentem nebo předsedou vlády. Čím je pro nás, rozmazlené Evropany, čest, sláva, povinnost k národu, hrdinství a pravda? Politika se stala jen jednou z mnoha specializovaných profesí. Usazení a zajištění uprostřed evropského superstátu tiše a nenápadně zapomínáme na vlastní kořeny, globalizujeme se a ztrácíme identitu. My, Češi a Slováci, stejně jako Němci, Angličané, Francouzi, Maďaři, Poláci i Rusové.

A přece mohlo být všechno jinak. Historie však nezná žádná kdyby... Události se prostě staly. Můžeme si jen pohrávat s fantazií a známými fakty jako s obrázkovými kostkami, které pomícháme, a ony vytvoří jiný, nečekaný obraz. Můžeme se jen dohadovat, co by se bylo stalo, kdyby se nejvyšší představitelé Československé armády v onom chmurném měsíci září roku 1938 neodhodlali navštívit prezidenta Edvarda Beneše, kdyby zůstali zcela loajální a ponechali mu volnou ruku v bouřlivém politickém dění. Můžeme se domýšlet:

Prezident Beneš, slabý a do sebe zahleděný muž, vystrašený tím, že spojenci a zvláště západní velmoci republiku opustili a ponechali ji napospas nacistickému Německu, sám, tváří v tvář krachu svého dvacetiletého politického úsilí, by byl pravděpodobně nařídil armádě kapitulovat a přijal by mnichovský diktát. Pravděpodobně by pak do několika měsíců pohltili nacisté také zbytek Československa, pronikli by na Balkánský poloostrov a z tamních států učinili své vazaly. Je dost dobře možné, že sovětské Rusko, zklamané slabostí Západu, by volilo raději nějakou

formu dohody s nacisty. Pak by jistě došlo k rozdělení Polska a celé východní Evropy mezi totalitní komunistické a fašistické státy. Hitler by získal surovinovou, výrobní i strategickou základnu, v dobytém Československu by vyzbrojil další desítky vlastních divizí a rozhodl by se zbavit nože v zádech, tedy posledních evropských demokracií, jak věštil a varoval již před Mnichovem zrazený Edvard Beneš. Bezpochyby by byl již natolik silný, aby porazil Francii a snad také Velkou Británii. Další úvahy jsou však příliš velkou fantazií. S určitostí lze předpokládat pouze tolik, že by se oba totalitní a diktátorské režimy, tedy Hitlerův a Stalinův, dostaly v krátké době do strašlivé, vražedné války o světoválu. Snad by byly vyhubeny a vyvražděny celé velké národy. Snad by nakonec musela bojovat také Amerika. Nikdo nemůže říci, v jakém světě bychom dnes byli nuceni žít, snad jako otroci a nevolníci jakési panské rasy. Možná bychom nežili vůbec a obyvatelstvo české kotliny by hovořilo výhradně německy. Rozhodně bychom dnes nenakupovali laciné zboží v nadnárodních židovských řetězcích supermarketů.

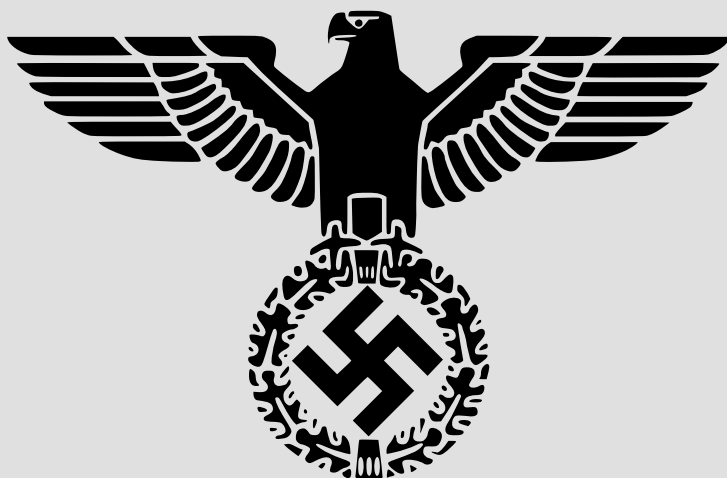
Dějiny se však ubíraly jiným směrem, a to zejména díky našim předkům, kteří věřili na pravdu, čest, národ a vlast a byli ochotni bojovat, opuštění celým světem, proti mnohem silnějšímu nepříteli, i když se jejich boj zdál tak beznadějný a marný. Dějiny ukázaly, že nebyli šilenci. Mnichovská válka se dnes, z hlediska pozdějších událostí, jimiž byla poněkud zastíněna, zdá být jen nepatrnou epizodou. Netrvala dlouho, oproti následujícímu celoevropskému zápasu proti komunismu, probíhajícímu šest dlouhých let. Hrdinský zápas našich předků upadl poněkud v zapomnění a zůstal stranou zájmu významných evropských historiků. A zatímco Varšavský tribunál dopodrobna zkoumal a vynesl na světlo temné zločiny komunismu, zatímco byli téměř všichni Stalinovi soudruzi souzeni a jejich činy dopodrobna pitvány, zatímco komunistické stranické archivy i archivy NKVD byly do posledního písmenka přečteny a v mnoha historických odborných publikacích ze všech stran okomentovány, zůstal nacismus takřka neodsouzen. Zdálo se být nevhodné a politicky netaktické postavit před tentýž tribunál německé nacistické vůdce z let 1933–1938, neboť Německo se nacistického moru zbavilo vlastním úsilím a ve válce se Sovětským svazem neslo hlavní tíhu bojů, bylo hospodářsky vyčerpáno a po obnově politicky zcela vzkříšeno a zachráněno pro demokracii. Jako příklad může posloužit skutečnost globálního postavení všech komunistických stran v Evropě mimo zákon, v kontrastu s nacistickými a fašistickými stranami, z nichž pouze NSDAP byla nakrátko zakázána v samotném Německu a dodnes, jako jedna z okrajových stran živořících na okraji politického spektra, existuje a vyvíjí činnost, i když je pochopitelně zcela neškodným pamětnickým klubem několika desítek nostalgických starců a nevybouřených nedospělých mladíků stresovaných chaosem světa. Pro evropskou historiografii se zdá být i po téměř osmi desetiletích mnichovská

válka jaksí nevhodným tématem, neboť nač vytahovat na světlo zatuchlou a zasutou historii dotýkající se v nejcitlivějším místě národa, který je dnes doslova středním pilířem demokratické Evropské unie. My se domníváme, že je toho třeba, neboť historie, má-li zůstat reálnou vědeckou disciplínou, musí být nelítostná. Historie musí dokázat ocenit nedílné zásluhy Německa a Němců o dnešek a o Evropu stejně jako musí prosvítit temné kouty minulosti a vypořádat se s nacismem nejméně tak důsledně, jako to udělala s komunismem.

Rozhodli jsme se proto předložit čtenářům tuto volnou mystifikaci událostí z podzimu roku 1938 – zpracovanou po důkladném studiu archivních dokumentů, záznamů projevů a schůzí, pamětí politiků, důstojníků i prostých vojáků, ale také myšlenek a článků publikovaných v dobovém tisku – jako upomínku na vytrácející se tradiční evropské hodnoty a ideály. Prosíme čtenáře, aby přijali tuto knihu jako upomínku na světlou památku prostých i vysoce postavených mužů a žen, kteří neváhali obětovat své životy za náš klidný, šťastný a v míru prodlévající dnešek.

Autor

PŘEDEHRA

„Opravdu svou temnotou hlásáte spravedlnost?

Lidé, soudíte dle práva?

V zemi jednáte, jak podlé srdce velí.

Razíte si cestu násilím svých rukou.

Bože, vylámej jim zuby v ústech.

Vyraz tesáky těch lvíčat, Hospodine!“

Žalm č. 58

Evropa v září 1938

1920 – PAŘÍŽ

Generál Weygand stál uctivě stranou pracovny, když Clemenceau kývl na velkého maršála, aby přistoupil k mapě rozvinuté na empírovém stole.

„Výsledek Versailles,“ vzdychl Foch. „Tohle není mír, to je jen příměří na dvacet let.“

Pak se maršál zamračil a píchl prstem doprostřed barevné skvrny, která představovala nový státní útvar vzniklý na troskách habsburské monarchie. Československo.

„Hořké plody našeho vítězství. Pro tohle to totiž jednoho dne zase začne!“²

LÉTO 1932 – HNĚDÝ DŮM, MNICHOV

„Stále je tu ta otázka nedostatečného splynutí strany s armádou,“ poznamenal pomalu tloustnoucí Hermann Göring a jeho buclatá ruka s několika blyštivými prsteny na okamžik strnula i se sklenicí na půl cestě od úst ke stolu.

Otázka byla adresována Vůdci, ale ten jen velmi špatně snášel jakékoliv zmínky o nepříjemných výhledech na případné nastávající potíže. Zatím potřeboval mít armádu na své straně, takovou, jaká byla. Právě armáda, reprezentovaná staříčkým idolem Německa, maršálem Hindenburgem, mohla vynést národní socialisty k moci, když se jí dostane naděje na návrat bývalé velikosti a síly. Nyní nebylo zapotřebí předčasně plašit staré pruské štábní struktury přízrakem nacizace ozbrojených sil. Vůdce rozvíjel své vize budoucího velkého Německa. Netrpělivě mávl rukou.

„To přijde v pravý čas, milý Göringu. Nejdůležitější je otázka moci. Moc musí být uchopena demokratickými metodami. Ale jakmile se jednou usadíme v Reichstagu, už ho nikdy neopustíme. Leda nohama napřed.“

Večer se chýlil ke konci. Organizační otázky byly projednány a v síni zbyli jen oni, několik starých soudruhů a gauleiterů. Teď už se nepracovalo, nyní nastal čas na sny. Adolf Hitler zařal pěst a zahořely mu oči. Opět to cítili. Tu zvláštní, magicou, podmanivou sílu, která vycházela z celé jeho osobnosti. Bez této podivné energie by byl vlastně jen směšným mužikem, malým vztekounem, přerostlým dítětem, které si občas jen hystericky dupe nožičkou. Ale to cosi, co z něho prýštilo všemi póry, to z něho dělalo velkána. To cosi cítili také jiní lidé, nejen oni, jeho nejbližší spolupracovníci, soudruzi. To cosi jim dávalo jistotu, že tento muž je povolán, aby sebešilenější sny měnil ve skutečnost.

Pěst dopadla na stůl.

„Mým prvním úkolem bude vytvořit čistý národní kádr. Jádru o 80 nebo o 100 milionech uzavřeně sídlících Němců. Do tohoto jádra bude nutné spojit

všechny Němce uvězněné v hranicích malých okolních států. Patří sem Österreich, to je samozřejmé. Ale patří sem také Böhmen und Mähren a západní území Polska až k jisté strategické hranici. A patří sem také, a to nesmíte přehlédnout, baltské státy. Přišel čas ukončit ten dávný historický spor se Slovany o střední Evropu. Českomoravskou pánev a celé východní území hraničící s Německem osídlíme německými sedláky. Čechy budeme muset přemístit. Na Sibiř nebo do volyňských oblastí. V nových spolkových státech jim vykážeme rezervace, v nichž postupně splynou s místním obyvatelstvem. Ale Češi jsou jako nůž v německém těle, nemohou tady zůstat! Češi musí z Evropy ven!“

12.–15. LISTOPAD 1935 – JINCE, DĚLOSTŘELECKÁ STŘELNICE JORDÁN

Kapitán Führmann vyskočil z kabiny těžké pragovky a napřáhl ruku k poručíku Křížovi, důstojníkovi 102. dělostřeleckého pluku, který se i se 150mm houfnicí vz. 25 dostavil do vojenského prostoru již o den dříve.

„Ale ne, zde jsme jen kolegové,“ ubezpečil Kříže, jemuž ruka cukala ke štítku čepice a evidentně si nebyl jist, jestli má hodnostně vyššímu důstojníkovi předpisově salutovat. Nechtěl se dopustit žádné zbytečné chyby či přestupku v subordinaci.

Navzájem se představili a poručík obdivně pohlédl na těleso těžkého 210mm moždíře, které nadouvalo plachtu trakce za nákladním automobilem.

„To je pořádný macek, že?“ zamrkal spokojeně Führmann. „Však to byl také výkon, dostat ho sem po těchhle lesních pěšinách. Ale to, kolego, ještě není všechno. Táhle přijíždí to nejdůležitější.“

Z lesa se s rachotem vykolébala supící kolona kolových traktorů, které táhly na třech vozech za sebou díly mohutné skládačky. Poručík Kříž musel jako specialista ocenit hvízdnutím to, co spatřil.

„To je přece třístapětka! Proti tomu mě sem poslali jen s párátkem.“

Celý konvoj supěl a namáhal se ze všech sil, aby vytáhl do vrchu přes mýtinu nejtěžší československé dělo, moždíř ráže 305 mm.

„Je to nutné? Ta zkouška, myslím,“ ubezpečoval se kapitán Führmann. „Němci takovou ráži vůbec neznají. Jejich nejtěžší kusy jsou ráže jen 220 mm a mají je

prý někde až na Baltu. Kdyby naši tovární experti dokázali vyrobit něco, co odolá tomuhle esu, pak jsme před nimi v bezpečí.“

„Zavězt do postavení a připravit k palbě! Ještě nenabíjet!“ zavelel Führmann vojákům obsluhy seskakujícím z automobilů.

Oba důstojníci vystoupali do protilehlé straně střelnice, aby si prohlédli terče. Tvořilo je sedm železobetonových desek vyrobených dle přesně stanovené technologie strojním mísením zavlhlé směsi z 1 dílu písku a 2,25 dílů štěrku, při použití 350 kg portlandského cementu na 1 m³. Firemní tabulka prozrazovala, že zakázku provedla Stavební firma dr. Karel Skorkovský.

O další den později byla všechna děla zastřílena na náhradní cíle a oba dělostřelečtí důstojníci tentokrát skutečně a bez řeči předpisově salutovali v čele svých nastoupených družstev. Tentokrát jim podávání rukou nikdo nenabízel. Vojákům málem padaly oči z důlků, když spatřili muže vystupující z osobních automobilů na blátivou cestu, vedoucí skrze střelnici. Byl tu ministr národní obrany Machník s přednostou IV. odboru MNO generálem inženýrem Nosálem, armádní inspektor generál Syrový, šéf zbrojního odboru divizní generál Netík, náčelník ŘOP brigádní generál Husárek, spousta plukovníků a celá suita důstojníků, z nichž ani jediný nebyl hodností níže než oba dělostřelci. O něco později, soudě podle poznávacích značek automobilů, dorazila plzeňská elita v civilních oblecích. Teprve po čase se kapitán s poručíkem naučili rozpoznávat alespoň nejdůležitější osoby. Celá plejáda ředitelů Škodovky, Novák, Ornst, Hromádko, Vamberský, Valenta, Beránek a Hruška. Jedním z nejdůležitějších mužů zde ale byl, jak se později ukázalo, zcela nenápadný starší pán v hubertusu, postávající stranou s dalekohledem na krku. Čekal netrpělivě na výsledek souboje střela kontra železobeton. Byl to profesor Bechyně – zakladatel československého betonového stavitelství.

Obsluhy pracovaly jako dobře namazané stroje. Nyní byla v sázce také čest toho kterého pluku. Minout cíl by bylo nepředstavitelnou ostudou. Nejprve byla zasažena stará klasická železobetonová deska, která zde zbyla z nějakých jiných ostrých střel. Povel k palbě dal poručík Kříž a potom už patnácticentimetrový granát vz. 28 pronikl až k armatuře, kde vybuchl a vyrobil díru mezi zprohýbanými železnými pruty. Hlaveň byla zahřátá, velitel střelby dal pokyn k ostrému experimentu. Dalekohledy vylétly k očím. V palebném postavení se zablesklo a detonace jakoby vytlačila všechny ostatní zvuky kamsi do lesů okolo střelnice.

První granát vyrobil do pokusné desky 28 cm hluboký dolík. Druhý, do sousední desky, ještě o centimetr méně. Další dvě střely do stejných míst také ještě nedokázaly probít celou čtvercovou desku o tloušťce 1,5 metru a straně 3,5 metru. Ženisté se usmívali, škodováci dělali kyselé obličej.

„Podívejte se,“ zvedl konečně profesor Bechyně jeden z odštěpků betonu. „Měl jsem již dříve námitky proti suchému betonu, ale bylo mi oponováno, že jde o vyzkoušenou francouzskou technologii. Zde, jak vidíte, nejsou části dostatečně stmeleny cementem. Jestli je z tohoto materiálu postavena Maginotova linie, pak střílejte dále a uvidíte, jaké budou mít Francouzi problémy, až se na ně Němci oboří.“

Uviděli to po páté a šesté ráně. Ze zápisu zkoušky jasně vysvítalo, že takový materiál by nebyl schopen odolat ani běžným rážím německých kanónů při opakovaném zásahu. Z toho se pěchotní sruby na československých hranicích stavět nemohou.

Dalšího dne střílela obsluha kapitána Führmanna na desky o větších tloušťkách (2 m, 2,5 m, 3 m, a dokonce 3,5 m). Výsledek byl ještě hroživější. Dvoumetrová deska neodolala ani prvnímu zásahu 21 cm granátu z moždíře se zpožděným zapalovačem. Toto by v praxi znamenalo úplné vyřazení pevnostních kasemat již prvním zásahem.

Zlatý hřeb programu se odbýval 15. listopadu. Pálil největší moždíř na nejtlustší desky. Osobně se zúčastnil ministr národní obrany. Osádka děla nasadila přílby a seběhla do úkrytu za palpostem, u děla zůstal jen kapitán Führmann s dělovodem. Po zásahu se celá země zatřásla jako při zemětřesení. Náraz měl sílu několika desítek rozjetých železničních vagónů. Granát opatřený zpožďovačem vnikl do betonu a v hloubce 23 cm explodoval. Materiál desky shledávali později ve čtyřicetimetrovém okruhu. Povrch i hloubku desky narušily silné trhliny. Druhý zásah, který desku definitivně zničil, byl již zbytečným plýtváním municí. Pevnost by nepřestála ani první zásah.

Experti plzeňské Škodovky byli nadmíru spokojeni a tahali se radostně za dlouhé kníry či bradky. Zkouška dělala velmi dobrou reklamu podnikovým výrobkům.

„Pánové, vezmou laskavě v úvahu, že toto je běžné, dalo by se říci, normální střelivo. Nárazová energie třístapětky zde činí 2 962 mt. Kdyby se střílelo ráží 42 cm, pak by již nárazová energie činila 6 351 mt! Během světové války Němci takovou ráží ve výzbroji měli.“

Profesor Bechyně pokýval hlavou. Byl spokojen, že zkoušky potvrdily jeho dřívější námitky. Toto nebylo způsobeno jen nekvalitní prací betonářů, zde šlo o špatnou technologii. Posbíral několik vzorků odštěpků.

„U Kloknerů to proměříme.“

Generál Netík trval na tom, aby byl v konečném zápisu zmíněn perfektní výkon střeleckých obsluh i funkce vybraných děl. Ve skutečnosti si uvědomoval, že v kterékoliv příští válce se děla tak extrémních ráží moc neuplatní. Půjde totiž o válku založenou na manévru a tato děla se hodí jen k hájení statických pozic. A v nich je, dříve či později, dostane nepřátelské letectvo nebo rychle postupující motorizované formace. A v případě vlastního postupu vpřed nebudou moci tak těžké kusy doprovázet vlastní jednotky.

Generálové Husárek a Syrový si předsevzali energicky vystoupit proti podnikatelům, kteří zkušební objekty vystavěli, a uplatnit důkladnou kontrolu nad všemi firmami, jež v budoucnu vyhrají konkurzní řízení na skutečné opevňovací zakázky.³

5. ÚNOR 1936 – PRAHA

Oba muži byli zajedno v názoru, že přítomnost dvou Moravců v jedné učebně Vysoké školy válečné je absurditou, která by nenapadla ani zdatného romanopisce.

„Součástí každé důstojnické zkoušky,“ otočil se konzultant plukovník Emanuel Moravec na podplukovníka Františka Moravce, „je prověření samostatného analytického úsudku při řešení obecných strategických situací. Zde je vaše zadání. Pište si:

Československo je napadeno Německem. Maďarsko a Rakousko jsou rovněž nepřátelské. Polsko je neutrální, ale potenciálně nepřátelské. Francie ještě nevyhlásila mobilizaci a Malá dohoda teprve začala mobilizovat. Uveďte, jaké je dle vašeho názoru vojenské řešení pro Československo.“

„Opakuji: Jaké je vojenské řešení této situace? Na zpracování odpovědi máte hodinu času.“

Konzultant se otočil a odcházel uličkou mezi stoly učebny k oknu. Vytáhl cigaretu, ale nestihl si ji ani zapálit.

„Mohu odevzdat, bratře plukovníku?“ narovnal se zkoušený.

„Vy jste již hotov?“

„Ano, bratře plukovníku.“

Konzultant se vrátil dlouhými kroky ke zkoušenému a vzal do ruky čistý bílý papír, na němž stála pouhá tři slova. Pokýval hlavou.

„Plně vystihující. Vaše povýšení, bratře podplukovníku, bude součástí až celkového hodnocení. Já mohu pouze konstatovat, že cit pro strategickou analýzu vám zřejmě nechybí. U mne jste uspěl. Můžete odejít.“

Konzultant Emanuel Moravec položil papír zpět na desku stolu. Krátká odpověď z pera zpravodajského důstojníka Františka Moravce zněla: *Problém vojensky neřešitelný.*

7. BŘEZEN 1936 – PAŘÍŽ

Ministerský předseda Albert Sarraut nechal svolat svůj kabinet velmi narychlo. Ministři se sjížděli krátce před devátou hodinou k ministerstvu vnitra, neboť Sarraut zastával ve vládě Francouzské republiky také tento důležitý post. Byl vlivným mužem, mistrem zákulisní politiky. Jeho bratr držel již léta palec na tepu téměř nejdůležitějšího orgánu venkovského tisku, byl ředitelem listu Dépêche de Toulouse.

Sarraut postřehl první vyplašené novinářské vlašťovky, krácející rychlými čapími kroky, v rozevlátých kabátech. Předjížděl automobil ministra zahraničí Flandina. Ostatní automobily následovaly v rychlém sledu. Zástupce pro Ženevu, ministr Paul-Boncour, generál Maurin, ministr války, následován svým náčelníkem generálního štábu armády Gamelinem. Dále ministr pošt Mandel, vlastně Jeroboam Rothschild, a další.

Bylo ještě příliš brzy. Zatím nebylo o čem jednat, ačkoliv všem bylo zcela jasné, co by to asi mělo být. Před desátou dostali k letmému nahlédnutí nótu, kterou přinesl německý velvyslanec hrabě Welczek na ministerstvo zahraničí na Quai d'Orsay. Sám ministerský předseda by byl rád jednal rychle a rázně, stejně působivě, jako jednali Němci, ale sám jednat nemohl.

„Zatracený Locarnský pakt! Němci si s ním hlavu nelámou.“

To Albert Sarraut si s Locarnským paktem hlavu lámat musel. Musel se o každém kroku nejprve dohodnout s Itálií, Belgičany a dalšími státy, na prvním místě však s Londýnem. A v neposlední řadě si musel zajistit podporu své vlastní vlády.

Novináři, jejichž kordón již poněkud zhoustl, se vrhali na odcházející ministry. Vteřinovou pozornost jim věnoval pouze Paul-Boncour.

„Německé memorandum se bude podrobně zkoumat, pánové.“

Flandin to potvrdil prudkým kývnutím hlavy.

Toho dne oznamoval Vůdce všeho německého lidu v Říšském sněmu svému národu a hlavně celému světu:

„Ode dneška je tedy svrchovanost Říše v Porýní opět obnovena!“

Současně s tím přijal na Wilhelmstrasse německý ministr zahraničních věcí pozvané velvyslance evropských států, aby jim sdělil toto velké Vůdcovo rozhodnutí a současně nabídl Francii a Belgii pakt o neútočení na čtvrt století. Zrána překročila německá vojska Rýn.

8. BŘEZEN 1936 – PAŘÍŽ

Ministři se tentokrát shromáždili v zasedací síni v přízemí. Její okna vedla do doposud pošmourné zahrady téměř bez zeleně, která sama o sobě působila depresivním dojmem. Na stěnách sálu visely portréty evropských panovníků z minulé války jako tichá výstraha těm, kdo by chtěli lehkomyšlně začínat nějaký další světový konflikt. Císař František Josef I., král Viktor Emanuel II., papež Pius IX. a další. Starší vrstvu tvořila působivá sbírka Napoleona III. z dob, kdy byl ještě pouze prezidentem. Duch staré Evropy tiše zíral na časy nového pohanství, bezsudnosti a marasmu moderní Francie.⁴

Když přišel prezident Lebrun, pánové uhasili cigarety. Faladin, z titulu ministra zahraničí, podal přehled situace:

„Němci obsadili Porýní. Jednalo se ovšem ihned, nejprve s Brity. Myslím, že bez problémů dosáhneme toho, aby bylo do Paříže neprodleně svoláno matiné mocností podepsaných pod Locarnskou smlouvou.“

„To nestačí!“ dusil se vzteky v duchu ministerský předseda. „Někdo to přece musí říct nahlas.“

V té chvíli se přihlásil o slovo ministr Mandel. To bylo samo o sobě událostí, neboť tento Clemenceauův žák se ještě nikdy za své kariéry v tomto shromáždění slova neujal. Hovořil nezvykle břitce.

„Jde o to, abychom věděli docela jasně, zda odpovíme na ránu ranou, nebo zda se omezíme jen na právnícké námitky. Toto jsou otázky, na které bych rád dostal odpověď.“

V nastalém ohromení a tichu si Sarraut opět připomněl, že Rothschild je Žid. Pochopitelně, má zájem na včasném zastavení německého pochodu kamkoliv. Tím se ovšem stává politickým spojencem. Následovala vřava a ministři ventilovali své vášně. Ministerský předseda Sarraut v duchu pilně sčítal své další spojence: Kromě Jeroboama Rothschilda alias Mandela jistě Paul Faladin, Paul-Boncour. Kdo další?

Jak se dalo čekat, všechno skončilo nechutným kompromisem. Ministerská rada se usnesla, že Maginotova linie bude ihned obsazena plným stavem vojska, africké oddíly na jihu země se dají na pochod k východní hranici a vojska, která již na hranici stojí, doplní své počty a bude jim vyhlášena pohotovost.

„To ale nestačí!“ ozval se ministerský předseda konečně nahlas. „Na takovou akci, jako je obsazení Rheinlandu, nemůže přece Francie odpovědět jen částečnou mobilizací! To je, jako bychom si je pozvali do předsíně!“

„Ale,“ namítl generál Maurin, „ministerská rada se usnesla na něčem, co se rovná částečné mobilizaci...“

„Jistě!“ hřímál dále Sarraut. „A budeme při ní našlapovat v onucích, aby si Němci nevšimli, že mobilizujeme. To by je mohlo urazit a my jsme tak ohleduplní...“

„Ale mobilizace,“ hlesl kdosi. „To je... To by znamenalo... Mobilizace je válka!“

Ministerská rada nebyla pro Alberta Sarrauta tím podstatným. Posloužila mu jen k tomu, aby se zorientoval ve své vlastní vládě, když byly konečně vyloženy karty. Válku chtěl, stejně jako i jiní. Lépe válku nyní, než o kterýkoliv počet dnů déle. Němci jsou každou hodinou silnější. Tohle zbrojení je třeba zarazit, a to nyní, když k tomu sami poskytují tak zřejmou záminku. Francie může postavit do zbraně nejméně dvakrát větší armádu než Říše. Zatím. A Londýn by nakonec také nezůstal stranou. Za kanálem jsou celí vyděšení z toho, jak rychle Německo zvyšuje svůj obchodní obrat. Ve světové válce všichni téměř vykrváceli pro to, aby se Německo nestalo evropskou ekonomickou velmocí. Ve Versailles pak srazili Berlín na kolena a uvalili na Němce tak strašné válečné náhrady, že se jevilo nemyslitelným, aby se tento stát v nejbližších padesáti letech byť jen nadechl, natož aby mohl konkurovat koloniálním velmocím. Ale oni to dokázali! A už jsou zas na pochodu. Je třeba zasáhnout! Tak jako v roce 1923. Jestli se nezasáhne včas, může to brzy přerůst všem přes hlavy!

To podstatné se mělo odehrát v bytě ministerského předsedy na Avenue Victor-Hugo číslo 15. Navečer se zde sešli pánové od rozhlasu se svými přístroji a francouzský národ si mohl poslechnout svého ministerského předsedu – rozhořčeného, planoucího žárem:

„Takového kroku se může Německo odvážit jen proto, že je Francie nejednotná! Německý Vůdce si je dobře vědom, jak je naše vlast rozervána politickými zápasy. V zahraničí si velmi dobře všímají takových skandálů, jako byl pokus o veřejné lynčování pana poslance Léona Bluma radikálními studenty, na veřejné ulici, před necelým měsícem. Ale to může být směrodatné jen pro toho, kdo Francii nezná. Francie se vždy dovedla sjednotit, bylo-li toho třeba, zejména proti cizímu nepříteli.

A já tímto slavnostně prohlašuji: Francie nebude s Německem vyjednávat, dokud je Štrasburk v dosahu německých děl!“

Pánové s přístroji odešli a ministerský předseda nechal uklidit pokoj. Očekával ještě jednu, noční návštěvu. Den ještě zdaleka neskončil. Toto bylo stěžejní jednání, pro které si svým projevem pouze připravil půdu. Jen proto riskoval a zaujal před celým světem určité zavazující stanovisko. Ano, bylo třeba učinit vše pro to, aby Francie již neměla možnost ustoupit, aby musela jít do války, jít hned a Německo znovu srazit, odzbrojit a pacifikovat. Znovu a znovu.

Do bytu vešli generálové Gamelin, Maurin, ministr námořnictva Pietri a ministr letectví Déat. Těmto ministrům byla svěřena celá národní obrana.

Zatímco pánové usedali a obsluha nalávala aperitiv, četl si Albert Sarraut v jejich tvářích, neboť toto byl vrcholný okamžik jeho života. Buďto se půjde do toho, s podporou těchto mužů a celé armády, a on sám bude stát na hřbetu té slibné vlny národního pozdvižení, nebo Francie couvne a on i celý národ se nejprve pomalu, potom rychle sesunou do propasti.

Gamelin. Čtyřiašedesát let. V devěťadvaceti byl již kapitánem v Joffreově generálním štábu a osobně črtal proslulý rozkaz č. 4, který rozhodl o bitvě na Marne v roce 1914. V roce 1935 se stal Weygandovým nástupcem a převzal generální štáb armády. A to byl zároveň první úkol, v němž nikdy nedostal možnost se osvědčit. Doposud nad ním byl vždycky někdo, kdo mohl Gamelina vést. Tento generál uměl hrát výtečně roli druhého, ale být první? Sarraut si s hrůzou uvědomoval, jak málo se Gamelin pro roli velitele armády, kterou měl nyní sehrát v praxi, hodí. Kultivovaný, jemný, tichý muž se sklonem k filozofování a s malířským nadáním po matce. Náhle se Sarrautovi rozbřesklo. Gamelin je příliš měkký a smířlivý typ. Za svou kariéru vděčí právě těmto vlastnostem a mechanismům, které paradoxně vytváří mírová politika. V míru se vládnoucí politici zajišťují tím, že na místa svých spojenců a spolupracovníků dosazují právě takové průměrné, neprůrazné lidi, neboť od takových se nedají očekávat potíže. Vládní a správní aparát státu je již po dvaceti letech míru prolezlý takovými lidmi skrz naskrz, stává se nemožné v něm cokoliv prosadit a měnit se na samoučelnou strukturu tvořenou nefungujícími kluby tupců, sobců a zbabělců. Proč se to nestalo také Němcům? Ne, ti jsou ve válce stále. Ti nikdy nepřestali bojovat. A tento Gamelin a Maginotova linie, to jsou dvě naděje Francouzů.

Pietri byl advokátem a zdatným administrátorem, Déat profesorem, který se k létání dostal pouze na základě své stranické příslušnosti.

„Pánové,“ odkašlal si ministerský předseda. „Vláda je odhodlána dát na obsazení Porýní náležitou odpověď. Jaká opatření navrhuje?“

Gamelin vyhlížel napůl vylekaně, napůl jako kdyby chtěl začít recitovat nějaký klasický, vše vystihující text. Ruku se sklenicí zastavil nad stolem, a aniž ji donesl

k ústům, opět ji postavil. V jeho obličeji nakonec převládl výraz nepředstíraného údivu. Vypadalo to, jako by vůbec nepochopil, o čem to ministerský předseda hovoří.

„Rozkazy vlády byly vykonány. Maginotova linie je obsazena, barevné vojsko se na jihu dalo na pochod k východním hranicím a vojska v pohraničí jsou ve stavu pohotovosti.“

Ministerský předseda reagoval prudce.

„To jsou ochranná opatření, zajisté. To ale nestačí! To není odpověď hodná Francie. Potřebujeme víc! Potřebujeme generální mobilizaci, protože pakliže mobilizujeme, Němci své oddíly z Porýní ihned odvolají. Pro pána, vždyť tam poslali snad jen několik praporů vojska. Pakliže Němci těch pár praporů neodvolají a my je k tomu nedonutíme, prohráli jsme! Ztratíme respekt a každý další konflikt bude jen horší. Takto věc stojí, pánové. Generální štáb jistě bude požadovat všeobecnou mobilizaci.“

„Všeobecnou mobilizaci?“ opáčil Gamelin a z jeho obličeje se ani na moment neztratil onen měkký zasněný výraz umocněný plnou tváří, tmavýma očima a vysokým čelem. „Ale to by přece znamenalo válku!“

„Neznamenalo,“ nesouhlasil Sarraut. „Když jsme obsadili rúskou oblast v třiadvacátém, nebyla žádná válka a oni zaplatili vše, co jsme po nich chtěli. A dalších třináct let se nepokusili o žádnou provokaci. Armáda musí jen ukázat, že zde je a že se válečného střetnutí neleká. A jestli nyní blafují, tak ať se to ukáže před celým světem.“

„Ale jít za Maginotovu linii, to není ve vojenském zájmu Francie,“ uvážil nesmírně pomalu generál Gamelin.

Ministerského předsedu téměř ranila mrtvice. Byl vzteky bez sebe. Tento nadějný generál zná jedinou doktrínu, zalézt za plot a doufat, že nepřítel bude příliš líný přes jeho ohradu přelézat. Zatracená Maginotova linie! Jistě, poskytla Francii ochranu, jaká zde ještě nebyla, ale zároveň dala celé zemi, všem byrokratickým krtkům neprůstřelnou výmluvu, aby po celé desetiletí nemuseli pohnout zadkem. Ve Francii převládl dojem, že se nikdo o nic nemusí snažit, protože pevnostní pásmo nás ochrání jaksi samo. Je div, že ještě někoho nenapadlo armádu úplně zrušit.

„Il faut attaquer!“ pronesl v zoufalství proslulý Manginův výrok.

Jenže před ministerským předsedou neseděl onen divoký a rvavý chlapík (prý ho otrávil), ale generál, jehož předností je psaní tichých a jemných básniček a pak to, že s ním nikdo nikdy neměl žádné potíže.

„Musíte také uvážit,“ nechal se slyšet jeden z přítomných ministrů, „že válečnické gesto, které by snad vedlo přímo k válce, by z hlediska vnitřní politiky... Ehm... Nyní, když stojíme před volbami, ani ne za čtyři týdny... Vystoupíme-li

příliš energicky, dáme tím levici volební heslo. Nic lepšího si snad ani nemohou přát. Všichni budou hlasovat proti lidem, kteří chtějí uvrhnout národ do války!“

„A potom,“ připomněl Pietri, „nesmíte zapomenout na jedno. Je bohužel mnoho defétismu ve Francii a mnozí řeknou, že Němci přece neobsadili francouzské území, nýbrž své vlastní.“

„A Angličané,“ zesmutněl ministr Déat, „ti nám nyní nepomohou. Jednak sami nejsou hotovi se zbrojením a budou nám chtít také oplatit stejnou mincí, že jsme je nepodpořili, když žádali sankce proti Itálii.“

Toho dne, té noci, v pánském pokoji bytu ministerského předsedy Alberta Sarrauta na Avenue Victor-Hugo 15 se rozhodlo o osudu Francie, jejíž představitelé nenalezli ochotu a sílu vystoupit proti Německu ozbrojenou mocí a na druhé straně ani k tomu, aby přijali mírovou nabídku Vůdce všech Němců.

4. DUBEN 1937 – KRASLICE, SEVERNÍ ČECHY

Přiblížila se jedenáctá a muži ve stínu starých lip potlačovali každou vteřinou se zvyšující nervozitu. V hodinách na věži kostela opět cvaklo a prudký porыв větru rozkomíhal větve nad jejich hlavami. Kapitán Fryč se podíval na hodinky a srovnal čas s vězními hodinami. Plukovník František Moravec, přednosta výzvědné sekce druhého oddělení Hlavního štábu Československé armády, přecházel mezi kmeny, ponořen do stínu korun před slabým světlem poblikávajících plynových lamp, občas se napjatě podíval na svah mizící ve tmě směrem k německé hranici.

Celá scéna mu připadala neskutečná, jako vystřižená z nějakého starého anglického románu. Drama viselo ve vzduchu. Je to snad léčka? Potřebují tam v Abwehr Abteilung Chemnitz ulovit nějakou významnější rybu, aby se pomstili za několik zdařilých akcí československé rozvědky z poslední doby? Tentokrát by jejich úlovek stál skutečně za to, proto byly jak náměstí, tak celý prostor až k hraničnímu potoku nenápadně obklopeny dvojitým kordónem dvou tuctů mužů z řad místního četnictva i z řad důstojníků výzvědné služby. Moravec vybral samé specialisty na Německo. Nepříliš vzdálená státní hranice s Říší nebyla ničím více než řadou řídce rozesetých bělostných patníků. Jinak byl les jako každý jiný les a pole jako pole, tam i zde. Hranicí procházely i poměrně solidní polní cesty a finanční stráž čítala jen pár chlapů, navíc rozdrobených do hlídek v terénu. Kdyby si admirál Canaris usmyslel vyslat do Sudet přepadové komando o síle roty či praporu, kdo by mu v tom zabránil?

Fryč vzdychl.

„Už to nemá smysl. Je čtvrt na dvanáct.“

„Ještě chvíli,“ vymínil si plukovník Moravec. „Jestli to byla bouda, jistě si dokázali ověřit, jak jsme se zajistili, a neprijdou, ale co když ne?“

Nabídka, kterou plukovník Moravec obdržel v březnu poštou od neznámého muže podepisujícího se Kárl, však byla příliš lákavá, než aby jen tak kapituloval. Všichni důstojníci jeho skupiny se ve vzácné shodě od počátku sjednotili v názoru, že tohle jejich protivník, mírně řečeno, přepískl. Nabídka německých vojenských přísně utajovaných materiálů nejvyšší důležitosti vyznívala až příliš lákavě. Bylo téměř nepředstavitelné, že by ten muž mohl za pouhých 100 000 říšských marek dodat to, co sliboval. V té době měli Čechoslováci okolo 700 zpravodajských zdrojů na druhé straně hranic, ale to byly jen střípky k pracnému skládání velmi neúplné mozaiky obrazu veřejně tajného programu vyzbrojování Německa. A nyní jediný zdroj nabízející mnohokrát více a naráz! Vzato do důsledku, i levněji. Plukovník Moravec se rozhodl to riskovat. Nabídku musel jednoznačně sepsat Němec. Ten důkladný, systematicky uspořádaný seznam dokumentů, jako by velkododavatel sepisoval seznamy zboží, které posílá nejbližší lodní linkou. Analytici se shodli v názoru, že seznam sestavil odborník velmi dobře se orientující ve vysoké vojenské a štábní problematice. Nebo odborník proto, že sám pracoval pro Abwehr. O to větší rybu mohla československá rozvědka ulovit na svůj háček. A navíc rybu, která na háček chtěla. Dusivé ticho rozřízl výstřel.

Plukovník se lekl a vzápětí si uvědomil, že střílel někdo z mužů ukrytých pod stromy. Všichni automaticky zaujali obranné pozice a odjistili zbraně. Podplukovník Tichý se tvářil provinile a svůj revolver držel na otevřené dlani jako horkou bramboru.

„Pro boha živého, proč si to nezajistíte?“ reagoval Fryč naštěně. „Teď už to můžeme opravdu zabalit.“

Ani jedno okno okolo náměstí se však neotevřelo ani nerozsvítilo. Byl to divoký kraj a čím dál divočejší. Lidé si zvykali do ničeho se nemíchat, nevystřkovat nos, nevidět a neslyšet. Aprílové počasí hnalo po nebi těžké, vodou nacucané mraky, vítr fičel mezi kopci a mimo městečko vše pohlcovala hutná, téměř hmotná temnota.

„Půl dvanácté,“ konstatoval plukovník zklamaným hlasem. „Měli jste pravdu, byla to provokace.“

A pak uviděl muže, který se vynořil z jedné temné uličky a zvolna kráčel ke kostelu. Prošel řetězem hlídek, aniž se ozvalo smluvené znamení, a navíc přicházel z opačné strany, než bylo domluveno. To mohlo znamenat, že místní krajinu dobře zná a mohl městečko nejprve obejít, než se vydal k náměstí. Střední postava, hnědý hubertus, klobouk. V každé ruce objemný a těžký kufr. A ještě k tomu velkou roli papíru pod paží. Tento muž chtěl být nenápadný? Vypadal jako strýček z Ameriky v černobílém filmu v Bio ilusion. Tichý s Fryčem souhlasně zavrtěli hlavami v záporném smyslu. Tohle nemohl být on. Muž ale došel ke kostelu, poskládal

okolo sebe hromadu krámů a začal si seřizovat hodinky. To bylo smluvené identifikační znamení.

O několik minut později se již služební limuzína řítla nočními silnicemi k chomutovské konspirační vile. Kárl neměl času nazbyt. Před svítáním musel překročit hranici nazpět do Říše. Druhým vozem jel ozbrojený doprovod. Byli zde, v severních Čechách, sice doma, ale přece stále zjevněji na nepřátelském území.

Ve vile se Kárl choval jako v přirozeném prostředí. Muž střední postavy, nesnažil se utajit vzpřímený vojenský postoj. Krátce ostríhán a hladce oholen, modré oči a energická brada. Byl naprosto klidný a mluvil jen německy. Události nyní dostaly rychlý spád. V kufrech byly vzorky zboží. Jeden kufr obsahoval materiály, které mohl Kárl postrádat, ve druhém byly dokumenty k ofotografování. Laboratoř pracovala na plné obrátky. Čtyřhodinový rozhovor s Kárlem byl celý nahráván v odděleném pokoji. Důstojníci rozvědky běhali z místnosti do místnosti s vyvalenými očima. Kárl o sobě mnoho neprozradil. Kromě finančních důvodů prý hrál v jeho vlastizradě roli také nesouhlas s nacistickým režimem a svatba s uvědomělou Lužickou Srbkou. Řekl, že částku 100 000 marek chápe jako úvěr, který si postupně odpracuje. Toto jsou pouhé vzorky.

„Vzorky!“ zasténal později, po návratu do Prahy, plukovník Moravec. „Jsou to jen vzorky!?“

Zmíněné vzorky představovaly kompletní plány německého krytu hranic v bavorském, saském a slezském pohraničí, rozložení vojsk v první fázi válečných opatření, včetně náčrtů a podrobné dokumentace. Tyto vzorky byly penězi k nezaplacení. Chyběla zpravodajská část, což prozrazovalo, že Kárl je zkušeným důstojníkem německého Abwehru. Zmíněné vzorky dále obsahovaly k plukovníkovu zděšení také kopie svědčící o tom, že Němci vědí vše o československém krytu hranic.

„Starýho z tohoto určitě raní mrtvice,“ poznamenal velitel operačního oddělení plukovník Procházka. „Není pochyb o tom, že dokumenty jsou pravé. A není pochyb ani o tom, že zrádce je také odborník-specialista.“

„To nám ale usnadní pátrání,“ mínil Moravec. „K informacím obsaženým ve vyzrazeném plánu mělo v rámci Wehrmachtu přístup jen několik desítek důstojníků. Poměrně úzký okruh pátrání, myslím. Nu, čeká nás práce. Pokud zjistíme skutečnou identitu tohoto Kárla, máme ho v hrsti a bude muset tančit podle našeho pískání. Jinak jsme zatím odkázáni jen na to, co sám uzná za vhodné nám předat. Je totiž docela dobře možné, že ten starý lišák Canaris hraje jen nějakou zpravodajskou hru s Heydrichovou SD a hraje ji přes nás.“

Dále tu byly originály rozkazů dokazujících řízení podvratné činnosti sudetských Němců vydané Abwehrabteilung. To naznačovalo, že Kárlův původ nebude v Sudetech, protože těmito dokumenty by škodil soukmenovcům doma.

„Držíme v ruce nezvratný důkaz o tom, že hnutí sudetských Němců není jen spontánním lidovým hnutím. Konečně!“

Kárl – napříště klíčový československý agent A-54 neboli Voral – byl odvezen zpět do Kraslic a ještě před svítáním překročil hranice s kufry tajných dokumentů v rukou a také 100 000 říšskými markami v kapse.

9. KVĚTEN 1937 – PRAHA

Plukovník Moravec se snažil postavit se v prezidentově pracovně takovým způsobem, aby jeho vyšší postava příliš nekontrastovala s malou a subtilní postavou Benešovou. Velmi dobře věděl, že otázka postavy je jednou z mála záležitostí, v nichž tento suchar nemá své emoce příliš pod kontrolou. Beneš byl alergický na vysoké a urostlé lidi. Jaký to rozdíl mezi tímto mužikem, mistrem intrik a diplomatických kliček, a slavné paměti Masarykem, vysokým, přímým mužem jasného pohledu a autority bezmála královské. Tenhle malý narcis se pachtil po výhře a po úspěchu, Masaryk chodíval za pravdou. Dokonce i fotografové měli nařídáno nezabírat prezidenta z takových úhlů, které by příliš zdůrazňovaly rozdíly v postavách přítomných mužů.

Prezident Beneš si šéfa československé rozvědky předvolal po patnácti měsících od svého nástupu proto, aby si poslechl hlášení o vojenské situaci Německa. Šéf II. oddělení hlavního štábu generál Hájek se ale vymluvil na pracovní vytížení a vyslal svého zástupce. Ostatně, byl to Moravec, kdo Voralu zverboval a kdo jeho materiály analyzoval.

Plukovník František Moravec si s ulehčením sedl na nabízené křeslo. Víno zde bylo připraveno jen pro něho, Beneš měl ve sklenici čistou vodu a uprostřed stolu mísu s ovocem. Plukovník znervózněl z toho, že si zde nemůže zapálit lulku. Beneš byl totiž přísný nekuřák a snad nikdy v životě se nedotkl alkoholu. Moravce napadlo, zda Beneš vůbec konzumuje maso? Jak jsou si tihle chlapičci s vášnivou touhou ovládat jiné a vézt se na vlně moci podobní. Nakonec Hitler byl totéž v jiném vydání. Dokonce vegetarián a snad i homosexuál. Stejný skrček se skrčkovskými mindráky.

Zahájil výklad na vyzvání. Shrnul všechny své zpravodajské prameny i jejich věrohodnost a stupeň ověření. Téměř po půl hodině se prokousal k samému jádru informace.

„Podle našich zpráv nyní německý Wehrmacht sestává z 21 divizí, rozdělených do pěti armádních skupin. Podle odhadů se tento počet může za mobilizace

zdvojnásobit. Pro více vojáků nemají Němci výzbroj a výcvik dalších ročníků postupuje pomalu. Povinnou vojenskou službu zavedli teprve před dvěma roky. Zatím tedy mohou postavit do pole přibližně stejný počet vojáků jako my, ale nejméně polovina z toho by byli veteráni ze světové války s výcvikem, který naprosto nevyhovuje současným podmínkám. Koncem roku a začátkem příštího roku pravděpodobně vzroste počet německých divizí na 38, čímž by vyrovnali počet slušně vycvičených mužů s námi. Víme, že nyní mají asi 5 polopancéřových divizí a poslední jezdecká divize bude motorizována do konce roku. To ovšem nemusí nic znamenat, protože Němci nikdy nemohou všechny tyto síly postavit proti Československu. Musí vždy udržet přiměřený ozbrojený kontingent v Prusku na Baltu a především na Rýnu. Německo postrádá velké vojenské výcvikové prostory, takže jejich divize, sbory a armády budou trpět nedostatečnou secvičeností co do manévru velkých formací. Co se týče Luftwaffe, je počet letadel již nyní vyšší než počet britských letadel. Koncem roku bude Luftwaffe silnější než francouzské letectvo a RAF dohromady. To by mohl být problém, protože naše protiletadlové dělostřelectvo je slabé a také naše letectvo již vyžaduje přezbrojení. Podle analýz jejich vojenského výcviku máme poměrně jasnou představu o jejich novém způsobu boje, který stále propracovávají. Vlastně se nejedná o nic nového. Je to stále ta pruská mobilní válka s rychlými křídelnými obchvaty a obklíčováním nepřitele. V minulé válce nemohli svoji osvědčenou taktickou doktrínu použít, protože se vytvořily statické fronty a děla i kulomety zmrazily pohyb na bojišti. Aby obnovili ve válce možnost manévru, musí mít prostředek, jímž by frontu prorazili a pronikli do týlu protivníka rychleji, než ten stihne přisunout zálohy. Vsadili na tanky, které bude doprovázet pěchota na nákladních automobilech a lehčí dělostřelectvo také tážené automobily. Těžké dělostřelectvo jim mají nahradit střemhlavé bombardéry a letectvo vůbec. Takže můžeme očekávat masové nasazení tanků v součinnosti s útočnými, zvláště pak střemhlavými bombardéry a rychlou motorizovanou pěchotou. Všechna síla bude vždy soustředěna do jednoho bodu, kterému říkájí *schwerpunkt*.“

„Víme o té metodě něco bližšího?“ zajímal se Beneš. „Říkáte, že máme jasnou představu? Už ji Němci někde vyzkoušeli?“

„Ano,“ kývl Moravec. „V praxi byla tato taktika vyzkoušena a precizována nedávno ve Španělsku. Jde o to, že v každé obranné linii se vyskytují skuliny a mezery, slabá místa. Zaútočí na linii malými oddíly nebo jen rotami a prapory v různých místech. To donutí obránce, aby odhalil svá postavení, hlavně pozice dělostřelectva. Rozvědka odhadne slabší místa linie. Tam vybrané rychlé jednotky útočníka provedou infiltraci a vniknou do mezer v obraně. Letectvo likviduje dělostřelecké baterie, které odhalily své pozice. Následuje prudký vlom motocyklových oddílů a obrněné útočné vozby. Vlom je rozšířen na 1 až 2 kilometry a útočící

vojska se nestarají o krytí svých křídel. Střílejí do boků obranné linie, pronikají ke štábům, k dělostřeleckým bateriím, skladům a dopravním uzlům za linií, nato se obracejí a útočí na linii z týlu. Zatímco běžná pěší jednotka se pohybuje v terénu rychlostí 25–30 km za den, tanky a motorizovaná pěchota útočníka mají rychlost až třikrát vyšší, což umožňuje manévrování, na které obránce nestihne reagovat. Letectvo přejde ke druhé fázi a začne bránit našim zálohám, aby se soustředily či přesunuly k ohroženému úseku fronty. Kdyby teoreticky prorazili naše obranné linie v jediném bodě, budou postupovat tak rychle do našeho týlu, že nestihneme přisouvat zálohy, které by je zastavily či zpomalily. V týlu napadnou naše štáby a ochromí velitelskou strukturu, vyřadí naše dělostřelectvo a spojení. Zničí mosty, po nichž bychom mohli přisunout posily a zásoby. Kdyby takto uspěli i proti značné přesile nepřítele, promění jeho přesilu v neorganizované houfy zmatených vojáků, s nimiž si pak poradí docházející pomalá pěchota. Protože ale Wehrmacht doposud nestihl motorizovat své dělostřelectvo tak, aby stačilo manévrovat spolu s průlomovými rychlými jednotkami, zajišťuje dělostřeleckou podporu letectvo. V Aragónii se ukázalo, že moderní letectvo dokáže shodit k podpoře útoku právě tolik výbušnin, kolik vystřílí běžná dělostřelecká podpora. Pokud má ovšem k dispozici dostatek pum a benzínu, pokud disponuje dosažitelnými letišti. Tanky v útoku musí mít také zajištěn přísun maziv a benzínu. Pancéřová divize Wehrmachtu disponuje přibližně 300 tanky nepříliš dobré kvality, ale dostatečné rychlosti. Rychlost je při této taktice skoro důležitějším faktorem než pancíř nebo kanón tanku. Když budou rychlejší, budou si moci nepřítele vybírat a silnějšímu se vyhnout. Ovšem pokud by do týlu nepřítele pronikly pouze nedostatečně vyzbrojené tanky a obrněné vozy, bez podpory vlastní, stejně rychlé pěchoty, neuspějí. Pokud je nám známo, nestihli ještě motorizovat dostatek pěších jednotek k podpoře tankových vlomů, ale mají rychlé motocyklové kulometné prapory.“

„Takové vojsko jistě není budováno jen pro obranu,“ smutně pokýval hlavou Beneš.

„Ne, to nikoliv,“ souhlasil Moravec, „ale nebezpečí bych neposuzoval jako okamžité. Alespoň nikoliv, dokud nebudou dokončena jejich západní opevnění. Ovšem vypadá to, že dokončení západního valu časově synchronizují s dobudováním své útočné armády. To bude, dle našeho odhadu, na podzim nebo na přelomu roku. Ze strategického hlediska zde reokupace Porýní představuje přímé ohrožení Rakouska. To by naše obranné linie prodloužilo o nekrytých 600 kilometrů a značně by to zhoršilo naši situaci. Taktika, kterou jsem popsal, se hodí spíše pro rovinatý terén a jistě by neuspěla proti hornatým a opevněným úsekům našeho pohraničí se silně strážnými řídkými komunikacemi. Jistě jsou Němci schopni bodově proniknout a prorazit do našeho týlu, ale zde by nedokázali manévrovat kvůli terénu a našim

zálohám by stačilo počkat si na ně na té či oné jediné silnici, kterou by mohli použít. Terén jižní Moravy ovšem takovou možnost průlomu a následného rychlého manévru v týlu nabízí. Vezmeme-li v úvahu, že francouzská armáda by nám mohla přijít na pomoc pouze rychlou ofenzívou údolím Mohanu, je jisté, že západní opevnění budou po obsazení Porýní budována především tak, aby tento zásah znemožnila. Rakousko je již ohroženo bezprostředně, což naznačuje ostentativní odklon tradičního Mussoliniho zájmu o patronát nad Vídní do Středomoří...“

Plukovník Moravec zaznamenal nevoli v prezidentově obličejí. Ach, jistě, vzdálil se od čistě vojenských hledisek a dotkl se mezinárodní politiky. To si dovolil něco, co mu podle názoru mistra diplomacie nepřísluší. I kdyby měl Moravec tisíckrát pravdu, stejně na něho bude Beneš nyní hledět jako na drzouna, který neví, co mluví. Nikdo přece nemůže rozumět politice a diplomacii lépe než on. Byl uhlaženým politikem ještě v době, kdy Hitler prodával dopisnice.

„Pane prezidente,“ důrazně naléhal Moravec, „je zde jeden velmi vážný aspekt, o němž musíte být informován. Intenzita německé zpravodajské činnosti proti našemu území maximálně vzrostla během posledních několika měsíců. Jen v roce 1936 bylo dopadeno více než 2 900 špiónů. Zintenzivňuje se též maďarská zpravodajská činnost proti nám. Zřejmě je koordinována s Berlínem. Žádná země, ani Německo, si nemůže dovolit financovat a udržovat zpravodajskou činnost na takové výši příliš dlouhou dobu. Z toho vyplývá, jsou-li naše kalkulace správné, že rok 1938 bude pro Československo velmi důležitým rokem. Říše začíná ve zvýšené míře používat sudetoněmecký problém k rozložení našeho státu zevnitř. Henleimovi se již daří rozvířít sudetoněmecký problém tak, že se z něho stává celoevropská záležitost...“

„Jistě, jistě, v zásadě s vámi souhlasím,“ přerušil Beneš Moravcův monolog a nasadil v obličejí skeptický výraz.

Moravcovi poklesla ramena. Znal tu větu. V zásadě s vámi souhlasím, to v Benešově slovníku znamenalo kategorický, diplomaticky vyjádřený nesouhlas. Zpravodaj si uvědomil, že zvolil nešikovný postup. Beneš nyní, i kdyby mu bylo cokoliv dokazováno a dokladováno, zaujme právě opačný postoj, jen aby mohl oponovat a poučit svoji oběť, neboť tím, že plukovník si dovolil zasáhnout do politických úvah, docílil téhož, jako kdyby se byl na počátku rozhovoru nechal vyfotografovat těsně vedle malého Beneše. Prezident nyní již hovořil s blahosklonnou shovívavostí jako otec poučující malého kluka.

„Sudetoněmecká otázka je důležitá, co se obrany týče,“ přiznal. „Ale nic neukazuje na to, že by se Hitlerovi mohlo podařit vytvořit ze Sudet předmět pro mezinárodní arbitráž. Je možné, že použije násilí, ale v tom případě se můžeme plně spolehnout na námi vytvořený systém spojeneckých smluv. Nezapomínejte,

že celková síla našich spojenců je stále mnohonásobně vyšší než německá. A to nepočítáme Anglii a Polsko, které by v případě napadení byly jistě na naší straně. Nepochybuji, že německý generální štáb bude v tomto světle posuzovat situaci realisticky. Hitler možná na blízkou budoucnost cosi proti nám připravuje, ale v tom případě bude tato akce zákonitě neúspěšná a nutně přivodí jeho pád. Takové režimy, jako je Hitlerův, založené na násilí a zaměřené na nejnižší lidské instinkty, musí padnout svým prvním neúspěchem. To je sociologický zákon.“

„Pane prezidento,“ upozornil Moravec na závěr, „na příští zpravodajské konferenci za několik týdnů mám v úmyslu upozornit naše francouzské kolegy na tuto svoji interpretaci zvýšené německé špionážní činnosti proti nám. Ostatně, v poslední době se mi zdá, že postoj francouzské zpravodajské služby vůči nám není zvláště povzbuzující. Mají před námi tajnosti a není to zdaleka ona otevřená spolupráce jako kdysi. Začíná mi to dělat další vrásky.“

„Vy jste profesionální pesimista,“ usmál se Beneš, spokojen, že se mu konečně podařilo přiměřeně pojmenovat problém této znepokojující rozmluvy. „Ale to je ve vašem případě více než správný postoj. Představuji si, že profesionální zpravodajec jím musí být, a já vás rozhodně nechci zrazovat od toho, abyste byl ve střehu dnem i nocí. Vy pracujete dobře a musíte se snažit ze všech sil získávat zprávy o možném nebezpečí. Pokud cokoliv důležitého odhalíte, ozvěte se a já vás přijmu.“

Plukovník Moravec si v duchu na oplátku pojmenoval Benešův problém jako problém přesvědčeného optimisty a maně si vzpomněl na jistý výrok Anthonyho Edena, který tento britský konzervativní politik pronesl přede dvěma roky, po jakémsi rozhovoru právě s Benešem: *Člověk musí být asi optimistou, aby mohl být Čechem.*

20. KVĚTEN 1937 – AMSTERODAM

Brněnský novinář Bedřich Golombek seděl v lehkém ratanovém křesle na terase hotelu a zabýval se kontrolou a přezkoušením firemního fotoaparátu, který si konečně směl vybalit ze zapečetěného vaku. Podle úmluvy, kterou podepsala letecká společnost s německými úřady, musely být fotoaparáty cestujících při přeletu nad Německem zabaleny v zavazadlovém prostoru. Letecká trasa byla určena stranou od čehokoliv významného, zahlédnutelného shora. Bylo to tak zjevné, že si toho všimlo i několik nezkušených redaktorů cestujících do Nizozemí na pozvání tamního ministerstva kultury.

Starosta Amsterodamu seděl v jiném ratanovém křesle na druhé straně kulatého stolku a neustále hovořil do slaneého větru, který, přes svoji ostrost a sílu, již voněl jarem. V řeči se co chvíli vracel k válce. Téměř to vypadalo jako nějaká fascinace dávnými bojovými zážitky. Redaktora Golombeka napadlo, že starosta je snad zaníceným pacifistou, a jak to u pacifistů bývá, neustále potřebuje hovořit o válce a násilí.

„Vaše země se ale války nezúčastnila,“ namítl kdosi.

„Válka nikomu nepřináší požehnání,“ trval starosta zarputile na svém tématu. „Ani tomu, kdo ji začne, ani vítězi, ani poraženým.“

„Ale, pane starosto, vaše země byla přece úplně ušetřena a myslím, že se nedotknu vašich citů, když si dovolím říci, že dokonce na válce jako neutrální stát vydělala.“

Starosta se pobaveně usmál. „Na válce nikdo nevydělá, i když se mu zdá, že něco snad plyne do jeho pokladny. Já vás co nejdůtklivěji před válkou varuji! Vyřídte to prosím všem svým krajanům. Nikdo nevydělá a všichni prodělají.“

Krátce po poledni se starosta zvedl, ukončil oficiální uvítání a odjel za svými povinnostmi. Rozhovor se stočil do ztracena. Čeští redaktori se také rozešli za

svými kontakty nebo prostě jen za různými kulturními podněty. Redaktoru Golombekovi se však podivný rozhovor s první osobou města brzy začínal jevit v jiném světle. Za dvě hodiny po sedánku na terase měl domluvenu schůzku s vysokým úředníkem holandského ministerstva zahraničních věcí. Holanďan se nejprve tvářil poměrně nepřístupně a redaktor se z něj velmi obtížně pokoušel vymámit nějaké podklady pro svůj chystaný článek o životě německého obyvatelstva za západní hranicí Říše. Náhle však z úst úředníka padla nečekaná otázka.

„Jakou vy, pane redaktore, máte funkci v armádě?“

Golombeka dotaz dokonale zmátl.

„Já jsem civilista, proč se na to ptáte?“

„Protože u vás, u Čechů, má každý v armádě nějakou funkci. Vy všichni se přece připravujete na válku, nebo ne?“

„To snad nemyslíte vážně?“

„Ale ano. Vy se připravujete na válku a pamatujte si, že uvrhnete Evropu do strašlivého neštěstí! Vzkažte to prosím všem u vás doma, řekněte to ministrům, vládě, pište o tom v novinách, říkejte to lidem na potkání. Vy nesmíte takto hnát Evropu do zkázy!“

Golombek zalapal po dechu, ale úředník náhle nebyl k zastavení.

„Mluvím k vám nyní jako váš přítel, jako člověk k člověku. Vy děláte Němcům strašlivé psí kusy. Vy se chystáte na Německo, ačkoliv nevím, co z toho můžete mít. Vy je dráždíte a neuvědomujete si, že taková velmoc si to nedá jenom tak líbit. Proboha vás prosím, řekněte to tam u vás doma. Lidé, mějte rozum!“

„Já žasnu, že vysoký úředník zahraničního ministerstva Jeho Veličenstva má takové...“ nadechl se Golombek, ale jeho protějšek si nenechal vzít slovo.

„Prosím vás, teď ne úředník, ale váš přítel, váš osobní přítel, který se vás nechtěl dotknout. Nebuďte pobouřený a nezlobte se na mne, myslím to s vámi dobře, s vámi, s vaší paní, vašimi dětmi, také s vaším bratrem a s vaší matkou, s vašimi spoluobčany. Nedrážděte ty Němce! Nespoléhejte se na nic a na nikoho tady na Západě. Hleďte se s nimi dohodnout, vždyť oni jsou také slušní lidé a dohoda je možná, o tom jsem přesvědčen!“

„Ne!“ zatřásl Golombek rezolutně hlavou. „Já vím, vy tady na Západě si možná myslíte, že střední Evropa je už asijská step plná zlodějů koní, lhářů a nerozumných proradných národů, ale to se velice mýlíte. Pokuste se, pane, poslouchat někdy něco jiného než Goebbelsovu propagandu. Pokuste se naslouchat jiným zdrojům, než jsou ty německé!“

Redaktor Golombek hovořil ještě dlouho. Vysvětloval, že na československých letištích doopravdy nepřistávají a necvičí sovětsí piloti. Byly mu předloženy fotografie s vysvětlujícími titulky v němčině, podle nichž to měly být snímky rozvalin

německých škol pobořených českými vlastenci. Golombekovi se orosilo čelo. Náhle a bez varování stanul tváří v tvář obludné, perverzní a nesmírně silné a přesvědčující lži. Mohl jen donekonečna opakovat, že tomu tak není, že toto je doopravdy lež. Ministerský úředník argumentoval tím, že tyto pobořené školy musely být někde takto vyfotografovány, aniž ho vůbec napadlo, že se zdaleka nemusí jednat o snímky škol, že rozvaliny na snímcích mohou být jen trosky budov, které se bourají, tak jako se staré budovy bourají všude na světě. Vysvětloval a cítil svou bezbrannost proti síle té lži. Cítil nedůvěřivost ministerského úředníka. Cítil, že tento muž nemá daleko k tomu, aby redaktora začal považovat za malého prolhaného kluka, který rozbil okno a nyní zatlouká a zatlouká. Znovu se zpotil, když si domýšlel, jak dlouho jsou již lidé v těchto zemích krmeni takovou lží, že je pro ně natolik těžké zjistit a rozeznávat pravdu.

Golombek vysvětloval, že v Československu se úřaduje dvojjazyčně například i v takovém městě, jako je Brno, a na dalších místech, kde to ani zákon nepředepisuje, neboť zde není předepsaných 20 % německého obyvatelstva. Líčil vybavenost německých škol v Brně, která je nesrovnatelně lepší než vybavenost škol českých, zval úředníka do Československa, aby se na vlastní oči přesvědčil, jak se věci mají.

Odcházel až pozdě v noci, doprovázen shovívavým, ale smutným úsměvem ministerského úředníka. Ještě jednou zopakoval své pozvání. Úředník přislíbil, že jistě přijede. Nepřijel nikdy. Asi se mu příliš nechtělo do té malé země prohnaných a cynických lhářů.

Během zbytku svého pobytu se Golombek zaměřil na to, jak Holanďané vůbec vnímají Čechy, Slováky a Československo. A dospěl k závěrům, které ho stejnou měrou překvapovaly, jako rozhořčovaly. Mnozí starší Holanďané ještě před dvaceti lety žádné Čechy neznali, znali jen Rakušany. Češi se z pohledu Západu vyprofilovali jako banda zarytých nacionalistů a zpolá i bolševiků, která zneužila světové války, aby rozbila starodávnou a osvědčenou monarchii. Poté vytvořili vlastní stát, v němž uvěznili jiné národy, čímž sami sebe usvědčili z podvodu, když před tím tvrdili, že se jim jedná jen o národní samostatnost. Okradli vlastní šlechtu i církve a každého, kdo nešel s nimi. Pod záminkou boje s bolševiky kradli i na Sibiři a pak se s bolševiky rychle domluvili. Nyní mají Češi pocit, že mohou těžit z přátelství se Západem a s jeho pomocí dále zotročovat ostatní národy. Také mají pocit, že mohou využívat přátelství se Stalinem a s jeho pomocí dělat totéž. Zřejmě tedy jde o bezskrupulózní bandu, ochotnou obohacovat se kdekoliv to jen jde, o národ permanentních revolucionářů bez úcty k hodnotám a idejím, k elitám a autoritám, k tradicím a dějinám. A nyní se – zřejmě kvůli jejich hrabivosti a mocichtivosti – dostane svět do další strašné války.

31. SRPEN 1937 – PRAHA

Velitel Československého vojenského letectva generál ing. Jaroslav Fajfr sklapl desky. Konečně mohl po uzavření všech odborných konzultací vyhodnotit výsledky mezinárodního mírového mítinku vojenských letadel v Curychu.

Po pravdě řečeno, nemohl se rozhodnout, zda se jednalo o úspěch, či naopak. Dvacátá léta přesvědčivého primátu československých strojů a letců byla rozhodně pryč. Německé stíhačky Bf 109 byly skvělé stroje se schopností dosáhnout vysokých rychlostí. V tom se jim Avie nemohly rovnat, ačkoliv co se týkalo stoupavosti a manévru, Avie stále ještě představovaly velmi ostrou konkurenci. V kategorii stoupání a sestupu do 3 000 metrů ale B 534 s německými stroji prohrály. Zpočátku vše vypadalo nadějně, protože ve výstupu byly Avie jednoznačně rychlejší. Němci vše dohnali při sestupu. Na celokovové jednoplošníky Bf 109 s jejich stavitelnými vrtulemi už Avie nestačily⁵. Jak vyšlo později najevo, německá letadla létala na sto-
oktanový benzín, kdežto československá lihobenzínová směs Biboli poskytovala jen 85 oktanů, což snižovalo výkon.

Generálovi mohlo být líto, že se českoslovenští letci nezúčastnili nadějně kategorie, závodu ve výškovém letu. V této kategorii dosáhl vítěz výše 9 000 metrů za 22 minut. Důvod československé neúčasti byl prostý: Nebylo žádoucí, aby potenciální nepřítel zjistil, že odlehčené dvouplošníky Avia B 534 dokážou totéž do 17 minut a v 8 000 metrech je tento stroj průměrně už za 12 minut. Tento údaj byl velmi důležitý, protože při vzdušných soubojích stíhacích strojů jsou ve výhodě letouny útočící z výšky. Kdo tedy dříve dosáhne jisté výšky, získává při souboji výhodu, kterou mohly německé moderně vyhlízející stroje pouze do jisté míry eliminovat rychlostí horizontálního letu.

Pro některé kategorie sportovních akrobatických výkonů nemělo čs. letectvo vhodný stroj, avšak Avia B 122 hladce zvítězila v akrobatické kategorii motorů do 20 dm³.

Pak zde byl alpský okružní let, rychlostní závod na 367 km ve vysokohorském terénu, se startem a přistáním v hlubokém údolním zářezu. Zvítězil tovární zalétávač Seidelmann časem necelých 57 minut. Opět ty zpropadené stavitelné vrtule a přistávací klapky. Na trati se projevila rychlostní převaha Bf 109, ale českým pilotům se podařil husarský kousek, když získávali čas startem přímo proti vysokohorským štítům a již při stoupání nasazovali na kurz, zatímco všechny ostatní stroje získávaly výšku opatrným kroužením v údolí.

Jednoznačným úspěchem Čechoslováků byl skupinový závod jednomístných letounů. Generál však dobře věděl, že piloti získali výhodu tím, že mezi zahraniční řadové vojenské stíhačky nasadili vlastní akrobatické stroje B 122. Naproti tomu ztratili celých 32 trestných bodů tím, že nasadili jen sedmičlennou skupinu vzdor propozicím, které předpisovaly devět strojů. Přesto však byl náskok vítězných Čechoslováků nesporný a v bodovém ohodnocení vysoký.

Němci předvedli v Curychu stroje Bf 109 V8, Bf 109 V9, Bf 109 B2 s kompletní výzbrojí, Bf 109 V10, Bf 109 V13. S „Vé desítkou“ Udet při zkouškách havaroval. Vše nasvědčovalo tomu, že Němci mají stíhačku Bf 109 již v řadové službě. Také zprávy rozvědky ze Španělska to potvrzovaly.

Generál Fajfr sklapl desky. Nemělo smysl hodnotit výsledky soutěže v kategoriích úspěch–neúspěch. To byly přece sportovní kategorie. Jediná měřítko, která vojáka mohla zajímat, se týkala možného budoucího ozbrojeného střetu na nebi. Zde byl závěr jednoznačný. Tento rok, nejvýše ještě příští, mohlo československé stíhací letectvo nějakou dobu vzdorovat převaze německých samonosných jednoplošníků, o bombardérech nemluvě. Nemohlo však v žádném případě zvítězit a nemohlo ani pomýšlet na to, že by Luftwaffe zahnilo na útěk. Avia B 534 sice ještě nebyla úplně k nepotřebě a nějaké ztráty by nepříteli jistě způsobila, ale každým měsícem byla hodnota této stíhačky menší.

Generální štáb čekala tvrdá jednání se zástupci leteckých podniků. Ostatně již v květnu oznámilo MNO továrně Avia, že nadále bude armádou objednáván jen a pouze nový nadějný dolnoplošník B 35.

ZÁŘÍ 1937 – PRAHA

František Kubka, bývalý redaktor Prager Presse a od června zaměstnanec tiskového odboru ministerstva zahraničních věcí, stál mezi tichými stotisícovými zástupy, které lemovaly karlovarskou silnici vedoucí do Prahy od Lán. Zdi budov se přízračně a mihotavě leskly ve svitu pochodní, jež nesli jezdci v husitských kapalinách doprovázející dělovou lafetu s černou rakví. Celý pohřeb se odehrával v pochmurné, truchlivé atmosféře středověku. Mělo to daleko do pyšné a nafoukané teatrálnosti, jakou mohl člověk spatřit při pochodňových průvodech nacistů v Norimberku či Mnichově. Toto byl smutek a tíseň, příznak katastrof a zítřků, které se již nikdy nerozední, ale zároveň zaťaté zuby a odhodlání sahající za hrob. Nešlo o divadlo, vše bylo skutečné. Hudba začala hrát smuteční pochod. Smutek je vždy skutečnější než frenetický jásot.

„Není to do zpěvu, že?“ poznamenal muž atletické postavy, zachumlaný v lehém plášti.

„Ani do pochodu,“ souhlasil Kubka. „My Češi neradi pochodujeme.“

„Ale neměl by nás k tomu nikdo nutit,“ mínil muž, jako by chtěl setřást tíseň. „Pochodujeme sice neradi, ale jakmile se dáme na pochod, bývá to hrozné a jen tak se to nezastaví. A tohle je špatné znamení ve špatnou dobu.“

„Beneš s ním pracoval po celých dvacet let,“ uklidňoval se Kubka. „On to zvládne. Zná jeho politiku jako své boty...“

„Velkého muže nahradí malý,“ oponoval mírným hlasem atlet. „To nebyla Masarykova politika, ale Benešova, už celá ta léta. Masaryk nedělal politiku. Masaryk učil a vedl. Pravda, čest, poctivost, pracovitost a morálka. Věřte mi, pane, já Beneše znám. Hrával jsem s ním kdysi za Slávii fotbal. Je to suchar, pedant, je pilný, to ano, ale ducha postrádá. To se nedá naučit. To je od Boha a buďto to člověk má vždýcky, nebo to nikdy nezíská. Masaryk se to nemusel učit. Prostě takový byl.“

„Masaryk, to byl prorok,“ souhlasil Kubka, „Beneš je jeho zapisovatel.“